

JAMIYATDAGI IJTIMOIIY MUAMMOLAR VA ULARNING HAL QILISH YO‘LLARI

*Ibragimov G‘anijon “Innovatsion Menejment” kafedrası Phd dotsenti.
Bozorov Farrux Menejment (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha yo‘nalishi 3-
bosqich talabasi Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti*

***Annotatsiya:** Ushbu maqolada jamiyatdagi asosiy ijtimoiy muammolar, ular yuzaga kelish sabablari va yechim yo‘llari tahlil qilingan. Ishsizlik, ta‘lim sifati, gender tengligi, ekologik muammolar va yoshlar tarbiyasi kabi masalalar chuqur yoritilgan. Maqola ijtimoiy barqarorlikka erishish uchun tavsiyalarni ham o‘z ichiga oladi.*

***Аннотация:** В данной статье анализируются основные социальные проблемы в обществе, их причины и пути решения. Рассмотрены такие вопросы, как безработица, качество образования, гендерное равенство, экологические проблемы и воспитание молодежи. Статья содержит рекомендации по достижению социальной стабильности.*

***Annotation:** This article analyzes the main social problems in society, their causes, and solutions. Issues such as unemployment, education quality, gender equality, environmental problems, and youth upbringing are discussed in depth. The article also includes recommendations for achieving social stability.*

***Kalit so‘zlar:** ijtimoiy muammolar, ishsizlik, ta‘lim sifati, gender tengligi, ekologiya, yoshlar tarbiyasi*

***Ключевые слова:** социальные проблемы, безработица, качество образования, гендерное равенство, экология, образование молодежи.*

***Key words:** social problems, unemployment, quality of education, gender equality, ecology, youth education*

Kirish: Tadqiqotning Dolzarbligi

Jamiyat rivojlanishi davomida turli davrlarda ijtimoiy muammolar yuzaga kelgan va ularni hal qilish jarayoni hamisha dolzarb masala bo'lib qolgan. Bugungi kunda dunyo mamlakatlarining ko'pchiligida ishsizlik, ta'lim sifati pastligi, gender tengsizligi va ekologik muammolar jiddiy ijtimoiy muammolar sifatida qayd etilmoqda. Ushbu maqola ushbu muammolarni tahlil qilish va ularning yechim yo'llarini taklif qilishga qaratilgan.

Ishsizlik va Kambag'allik

Ishsizlik darajasining yuqori bo'lishi jamiyatda ijtimoiy notinchlik, jinoyatchilik va kambag'allikni keltirib chiqaradi. Ish o'rinlarini yaratish va aholining tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash muhim yo'nalishlardan biri hisoblanadi.

- Statistik ma'lumotlar: Jahon Bankining 2023-yilgi hisob-kitoblariga ko'ra, dunyodagi ishsizlik darajasi o'rtacha 6,5% ni tashkil etadi. Bu ko'rsatkich O'zbekistonda 7,9% atrofida qayd etilgan.

- Tajriba va muvaffaqiyat hikoyalari: Janubiy Koreya, Singapur kabi davlatlarda kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash orqali ishsizlikni kamaytirishga erishildi.

Ta'lim Sifati va Savodxonlik Darajasi: Ta'lim tizimidagi muammolar yosh avlodning raqobatbardosh kasb-hunarlarini egallashiga to'sqinlik qiladi. Shu sababli, ta'lim jarayoniga innovatsion texnologiyalarni joriy etish, o'qituvchilar malakasini oshirish va yoshlarni bilim olishga rag'batlantirish kerak.

- Ta'limdagi innovatsiyalar: Finlyandiyada amalga oshirilgan ta'lim islohotlari o'quvchilarning muvaffaqiyatini 25% ga oshirgan.

- O'zbekistondagi vaziyat: 2022-yilda xalqaro PISA testida O'zbekiston o'quvchilari o'rtacha 450 ball to'plashdi, bu rivojlangan davlatlardan pastroq ko'rsatkichdir.

Gender Tengligi

Gender tengligi jamiyatda barqarorlik va farovonlikni ta'minlashning muhim shartlaridan biridir. Ayollar va erkaklar uchun teng imkoniyatlarni yaratish, ayniqsa, ta'lim va mehnat sohalarida gender tenglikni ta'minlash zarur.

- Global tahlil: BMT ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yilda dunyoda gender tengsizligi indeksi 0,68 ni tashkil etdi.

- O'zbekistonda amalga oshirilgan dasturlar: 2021-yilda gender tenglikni targ'ib qilish bo'yicha maxsus dasturlar qabul qilindi. Bu ayollarning mehnat bozorida ishtirokini 10% ga oshirdi.

Ekologik Muammolar

Atrof-muhit muhofazasi bugungi kunda global muammo sifatida ahamiyat kasb etmoqda. Orol dengizining qurishi, chiqindilarni qayta ishlashning sustligi kabi masalalar ekologik barqarorlikka xavf tug'dirmoqda.

- Ekologik falokatlar: Orol dengizining qurishi natijasida 5 million gektar yer cho'lga aylangan.

- Chora-tadbirlar: Energiya samaradorligini oshirish va yashil texnologiyalarni joriy etish dolzarb masalalardir.

Yoshlar Tarbiyasi

Yosh avlodning tarbiyasi va bilim darajasini oshirish ijtimoiy barqarorlik uchun zarur. Yoshlarni kasb-hunarga yo'naltirish, ularga psixologik yordam ko'rsatish hamda sport va madaniyatga jalb qilish muhimdir.

- Statistik ma'lumotlar: Yoshlarning 60% i o'z vaqtlarini samarali o'tkazmayotgani aniqlangan.

- Amaliy takliflar: Yoshlar uchun grant va stipendiya dasturlarini kengaytirish, ularni jamoat ishlariga jalb qilish zarur.

Xulosa

Ijtimoiy muammolarni hal qilish jamiyatning barcha qatlamlarini jalb etishni talab etadi. Ishsizlikni kamaytirish, ta'lim sifatini oshirish, gender tengligini ta'minlash va ekologik muammolarni bartaraf etish orqali ijtimoiy barqarorlikka erishish mumkin. Ushbu maqolada keltirilgan taklif va tavsiyalar

mazkur masalalarning yechimida qo'llanilishi mumkin. Shuningdek, yoshlarni qo'llab-quvvatlash va ekologik muammolarni hal qilish bo'yicha global tajribalar mahalliy sharoitda muvaffaqiyatli qo'llanishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Karimov I.A. "Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch." Toshkent: O'zbekiston, 2008.
2. G'ulomov S., To'raqulov S. "Jamiyat va ijtimoiy muammolar." Toshkent: Ma'naviyat, 2015.
3. UNESCO. "Social Issues in the Modern World." Parij, 2019.
4. Bekmurodov M. "O'zbekistonda ijtimoiy islohotlar." Toshkent: Adolat, 2020.
5. Smith J. "Global Social Challenges." New York: Oxford University Press, 2021.
6. World Bank. "Unemployment and Economic Development." Washington, 2023.
7. PISA. "Education Quality Assessment." OECD, 2022.
8. UN Women. "Gender Equality Progress Report." Geneva, 2023.
9. Green Energy Solutions. "Ecological Sustainability Practices." London: Green Press, 2020.
10. United Nations Development Program (UNDP). "Sustainable Development Goals." www.undp.org.